

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025 – 2027

Kunnanhallitus antaa talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta seuraavat ohjeet:

1. Talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu ja toiminnan suunnittelu perustuu vuoden 2024 talousarviotasoon päävastuualue – ja tulosaluekohtaisesti varsinaisten toimintamäärärahojen osalta. Tulot arvioidaan käytettävissä olevan taksa- ja maksutason perusteella ja hallintokunnat tekevät taksa -/ maksuperusteiden tarkistamispäätökset.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset 2022-2025 ovat voimassa 1.5.2022-30.4.2025. Sopimuskaudella palkkoja korotetaan yleiskorotuksilla ja paikallisilla järjestelyerillä.

Vuonna 2024 työvoimakustannukset nousevat vähintään 3,5 % ja vuonna 2025 yhteensä arviolta 3,0 %. Palkat ja henkilöstösivukulut lasketaan palkkahallinnosta saatujen ohjeiden mukaisesti. Rakenteellisena järjestämistä vastuun ja hoidon muutoksena kunta-valtio suhteessa tapahtuu työllisyyden kustannusten siirtyminen kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen.

Raami (ulkoiset menot) päävastuualueittain asetetaan seuraavasti:

- Hallinto- ja elinkeinopalvelut	
▪ toimintakate	-2.835.000 euroa
- Sivistyspalvelut	
▪ toimintakate	-6.700.000 euroa
- Tekniset palvelut	
▪ toimintatuotot	+1.300.000 euroa
▪ toimintakulut	-3.700.000 euroa

Toimintakate on -11.935.000 euroa. Vuosikate tavoitteeksi asetetaan 2.483.000 euroa.

2. Päävastuualuekohtaiset talousarvioehdotukset ja vaihtoehtolaskelmat sekä niiden toiminnalliset ja kustannus-/tulovaikutukset pyydetään **27.9.2024 mennessä** hallinto-, elinkeino- ja perusturvaosastolle jatkovalmistelua varten.
3. Kunnanhallitus ja valtuusto käsittelevät toiminnan vaihtoehtoja ja talousvaikutuksia lokakuussa pidettävässä valtuuston talousarvioseminaarissa (17.10.2024 klo 9.00 alkaen)
4. Talousarvioluonnos valmistellaan siten, että valtuusto voi käsitellä sen ohjeellisenä lopullista laadintaa varten ennen veropäätöksiä loka/marraskuun vaihteessa (valtuusto 13.11.2024).
5. Talousarvion määrittelyssä tulee huomioida toiminnan muutokset ja tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tilinpäätöksestä 2023 esittämät huomiot ja näkökohdat.

Esimerkki talousarvion esittämistavasta (tulosalueittain):

Tulosalue: **ASUNTO-, KAAVOITUS- JA MAAPOLITIIKKA

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	vakinaisen	tilapäinen	vakinaisen	tilapäinen
kaavoitusarkkitehti	1		1	
Yhteensä	1	0	1	0

Asunto-, kaavoitus- ja maapolitiikan tulosalue on jaettu seuraaviin tulosityksiköihin:

- *asunnot*
- *kaavoitus*
- *maapolitiikka*

Valtuusto on kokouksessaan 21.10.2015 § 108 hyväksynyt Pyhäjoen kunnan asuntopoliittisen strategian 2020. Valmistellaan asunnonhankintaohjelma vuosille 2024-2030.

Asuntokäytöstä poistuneet rakennukset puretaan.

Kunnanhallituksen perustama **asuntotoimikunta** kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Kunnanhallitus johtaa hallintosäännön mukaan yleis- ja asemakaavojen valmistelua ja kunnan maa- ja tonttipolitiikan valmistelua apunaan **kaavatoimikunta**. Kaavatoimikunnalle asiat valmistelee kaavoitusarkkitehti.

Toteutetaan valtuuston 31.1.2018 hyväksymää maankäyttöstrategiaa ja toteuttamishjelmaa 2035.

Pyhäjoen kunnalla ja Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala ry:llä on yhteistyösopimus metsien ja taimikoiden hoidosta ja vuosittaisen metsänmyynnin kilpailuttamisesta.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
	Asuntojen vuokraus	Täyttöaste vähintään 90 %
	Asuntopoliittisen strategian toteuttaminen	Huonokuntoisista kiinteistöistä luovutaan strategian mukaisesti
	Metsän myynti	Hoidetaan päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
	Vuokratulot / menot ja poistot	Vuokratulot kattavat menot ja poistot

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	462 855	387 340	362 600	369 850	377 240
TOIMINTAKULUT	-494 861	-527 080	-557 260	-517 440	-527 780

TOIMINTAKATE	-32 006	-139 740	-194 660	-147 590	-150 540
POISTOT JA ARVONALENT.	-53 486	-11 490	-27 780	-10 120	-10 120
LASKENNALLISET ERÄT	-11 644	-10 270	-12 270	-12 520	-12 730
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-97 136	-161 500	-234 710	-170 230	-173 390

6. Tulosalueille asetetaan kuntalain mukaiset **taloudelliset** ja **toiminnalliset** tavoitteet sekä **mittarit. Mittareiden asettamiseen tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota. Taloudellisten tavoitteiden, toiminnallisten tavoitteiden ja mittareiden avulla pitää voida luotettavasti arvioida toiminnan ja palvelutuotannon taloudellisuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta.**
7. Talousarvioehdotus laaditaan käyttösuunnitelman tasolla ja tilikartan mukaisesti. Esitystapa tulee olla yhdenmukainen päävastuualueittain tulosalue- ja kustannuspaikka-tasolla. Talousarvioasiakirjan yhdenmukaisuutta arvioi ja ohjaa johtoryhmä. Esitystapa tulee olla yhtenevä ja asiaa kontrolloi talous- ja hallintopäällikkö Helena Widnäs.
8. Kunnan vakinainen henkilöstö (virat ja toimet) ja tilapäisen henkilöstön määrä esitetään talousarvioasiakirjassa täsmällisesti päävastuualueittain ja tulosalueittain. Päävastuualueen johtajat raportoivat henkilöstön määrän talousarviossa.
9. Talousarvion valmistelun yhteydessä tarkastellaan henkilöstövoimavaroja kokonaisuudessaan: osaaminen, vaihtoehtoiset ratkaisut, eläköitymisennusteet ja koulutukselliset näkökohdat huomioiden.
10. Toiminnan suunnittelussa kuullaan henkilöstöä ja etsitään tehokkaat ja vaikuttavat tavat operatiiviseen toimintaan.
11. Sisäisten erien suhteen toimitaan niin, että tekninen toimi laatii palvelusopimukset kiinteistöhuoltopalveluille sivistystoimen ja kunnanhallituksen kanssa. Sopimukset laaditaan omakustannushinnoitteluperiaatetta noudattaen. Sopimuksista tulee olla laskettavissa yksikkökustannukset (esim. €/asukas, €/m², €/m³, €/km jne.) ja ne tulee esittää talousarviossa.
12. Investointiosan raami (netto) on lähtökohtaisesti **vuosikate** taloussuunnitelmakaudella. Investointiosan suunnittelun lähtökohtana on investointiosa 2024 – 2026. Useamman vuoden aikana (talousarviovuosi – suunnitelmavuosia) toteuttavan investoinnin määrärahat jaetaan toteutusvuosille arvioidun aikataulun mukaan ja hankkeen/hankeryhmän kokonaiskustannukset esitetään omana kokonaisuutena. Jos investointi ajoittuu useammalle vuodelle, valtuusto hyväksyy investoinnin kokonaiskustannusarvion ja tuloarvion.

Investointiosa tulee olla luonnoksena valmis 27.9.2024 ja se käsitellään talousarvioseminaarissa. Investointiosan laadintavastuu on teknisellä johtajalla Aimo Korvella. Irtaimiston investoinniksi kirjataan yli 10.000 euron kertainvestoinnit. Sitä pienemmät ovat käyttötalouden hankintoja.

Pyhäjoella 24.6.2024

Kunnanhallitus